

Strömstad Kommun

VINDKRAFTSPLAN 2009

Bilaga 1 ÖVERGRIPANDE FÖRUTSÄTTNINGAR

INNEHÅLL

1. MILJÖBALKEN.....	2
2. RIKSINTRESSEN, MB 3 & 4 kap.....	2
2.1 Naturvård, 3 kap 6 §.....	2
2.2 Friluftsliv, 3 kap 6 §.....	2
2.3 Kulturmiljö, 3 kap 6§.....	4
2.4 Vindbruk, 3 kap 8 §.....	4
2.5 Den Obrutna Kusten, 4 kap 1-3 §§.....	4
2.6 Natura 2000, 4 kap 1 & 8 §§.....	5
3. STORA OPÅVERKADE OMRÅDEN.....	5
4. JORD- OCH SKOGSBRUK.....	5
5. SKYDD AV OMRÅDEN.....	5
6. FÖRSVARET.....	6
7. LANDSKAPSBILDSSKYDD.....	6
8. FORNMINNEN.....	6
9 KOMMUNAL NATURVÅRDSPLAN.....	6
10. NATURVÄRDEN I SKOGSMARK.....	8
11. KULTUR- OCH FORNLÄMNINGSSMILJÖER I STRÖMSTADS KOMMUN.....	8
12. REKREATIONSOMRÅDEN.....	8
13. ARTSKYDDSFÖRORDNINGEN.....	9

ÖVERGRIPANDE FÖRUTSÄTTNINGAR

1. Miljöbalken

Bestämmelserna i miljöbalken (MB) syftar till att förvalta naturen väl och ska tillämpas så att:

1. människors hälsa och miljö skall skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa skador orsakas av föroreningar eller annan påverkan
2. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas
3. den biologiska mångfalden bevaras
4. mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktig god hushållning tryggas och
5. återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att kretslopp uppnås

2. Riksintressen, MB 3 & 4 kap

3 och 4 kap miljöbalken anger att områden som är av nationell betydelse för vissa samhällsintressen kan klassas som riksintresse. Det innebär i sin tur att områdets värden är så stora att de ska ges företräde vid beslut som rör användningen av mark och vattenområden. Hushållning med naturresurser är en viktig grundtanke bakom klassningen av områden som riksintresse.

Målet är att mark och vatten ska användas för det eller de ändamål de är bäst lämpade för. Ett område som pekats ut som riksintresse ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada dess värden. Syftet med riksintressen kan alltså vara att antingen bevara höga värden eller ge prioritet för särskilt viktig verksamhet.

Vid bedömning av påtaglig skada skall man beakta, hur mycket, på vilket sätt och för hur lång tid åtgärden kan inverka negativt på de värden som utgör riksintresset. Hänsyn skall tas till områdets känslighet mot ingrepp och dess återhämtningsförmåga, hur stor inverkan ingreppet har på hela riksintresset, samt om det finns tidigare ingrepp i området.

2.1 Naturvård, 3 kap 6 §

Områden som pekats ut som riksintresse för naturvården motsvarar de mest värdefulla naturområdena i ett nationellt perspektiv. De skall också representera huvuddragen i den svenska naturen. Naturvårdsverket har pekat ut fem huvudkriterier för områden riksintressanta för naturvård:

- Områden med framstående exempel på landskapstyper eller naturtyper eller kombination av naturtyper, som särskilt väl visar landskapets utveckling samt processer och naturlig utveckling i olika ekologiska system såväl på land som i vatten.
- Väsentligen opåverkade naturområden
- Områden med sällsynta naturtyper, hotade eller sårbara biotoper och arter
- Områden med mycket rik flora eller fauna
- Områden av mycket säregen och märklig beskaffenhet.

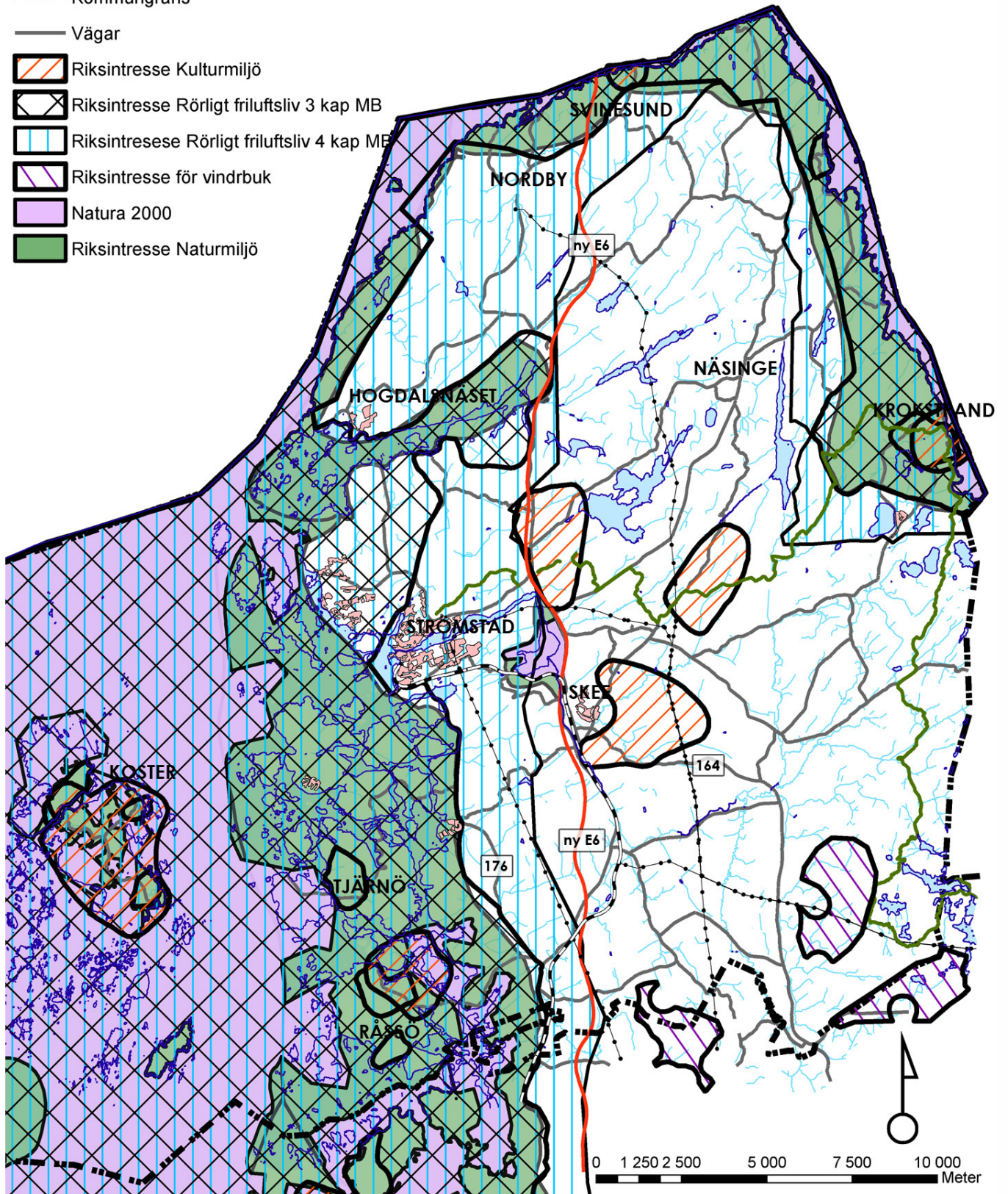
2.2 Friluftsliv, 3 kap 6§

Ett område som är riksintresse för friluftslivet ska ha stora friluftslivsvärden sett i ett nationellt perspektiv på grund av särskilda natur- och kulturkvaliteter, variationer i landskapet och god tillgänglighet för allmänheten.

Karta över riksintressen i Strömstads kommun

Teckenförklaring

- Bohusbanan
- Bohusleden
- Kraftledning
- Kommungräns
- Vägar
- Riksintresse Kulturmiljö
- Riksintesse Rörligt friluftsliv 3 kap MB
- Riksintresse Rörligt friluftsliv 4 kap MB
- Riksintesse för vindrbuk
- Natura 2000
- Riksintesse Naturmiljö

Naturvårdsverket har pekat ut fem huvudkriterier för områden riksintressanta för friluftslivet:

- Särskilt goda förutsättningar för positiva upplevelser och för natur- eller kulturstudier.
- Särskilt stora förutsättningar för vandring eller långfärder på skidor och därmed sammanhängande positiva upplevelser i obebyggda områden.
- Särskilt goda förutsättningar för strövande, cykelturer eller skidåkning och därmed sammanhängande positiva upplevelser i obebyggda områden.
- Särskilt goda förutsättningar för bad, båtsport, kanoting eller skridskofärder och därmed sammanhängande upplevelser.
- Särskilt goda förutsättningar till fritidsfiske, jakt, bär eller svamplockning och därmed sammanhängande positiva upplevelser.

2.3 Kulturmiljö, 3 kap 6§

Kulturmiljövärden består som regel av bebyggelsemiljöer och odlingslandskap samt olika typer av fornlämningar. Gemensamt för alla är att bebyggelsen och lämningarna ofta samspelar med omgivande landskap och tillsammans bildar den värdefulla kulturmiljön.

I Strömstads kommun finns några områden riksintressanta för kulturmiljön t ex Skee-Folkestad och Massleberg-Jörlov, som är exempel på ålderdomliga karaktärslandskap.

2.4 Vindbruk, 3 kap 8§

Syftet med riksintresse vindbruk är att riksdagens och regeringens anspråk, via Energimyndigheten, kanaliseras till och får genomslag i den kommunala planeringen. De angivna områdena skall vara vägledande för kommande beslut i det enskilda ärendet.

För att ett område skall utpekade för utvinning av vindkraft enligt miljöbalken 3 kap § 8 skall det vara särskilt lämpat för detta ändamål. Ett riksintresseområde för vindkraft ska skyddas mot

sådant som påtagligt kan försvåra att marken kan användas för vindkraftsändamål. Men pågående markanvändning och en viss utveckling av den kan inte förhindras

I Strömstads kommun finns två utpekade riksintresseområden för vindbruk dels Tolvmanstegen och dels ett mindre område söder om Björke vid gränsen till Tanum. Området ligger med en liten del inom Strömstads kommun och med en större inom Tanums kommun.

2.5 Den Obrutna Kusten, 4 kap 1-3 §§

Inom kustområdet och skärgården i Bohuslän från riksgränsen mot Norge till Lysekil skall turismens och friluftslivet främst det rörliga friluftslivets intressen särskilt skall beaktas. Exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får endast komma till stånd om

1. det inte möter något hinder enligt 2-8 §§ och
2. det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden

Vad som är betecknande för det Bohuslänska kustlandskapet är att det i allmänhet går att överblicka eller få utblickar över. Det ser förhållandevis ”ursprungligt” ut. Landskapet innehar höga natur- och kulturvärden i form av ett rikt växt- och djurliv och vackert kulturlandskap. Riktigt storskaliga ingrepp i landskapet finns det bara ett fåtal av. Dessa samlade värden ger attraktionsvärden för turism och friluftsliv. Mer detaljerade karaktärsbeskrivningar av den bohuslänska kusten går att läsa i länsstyrelsens rapport ”Kustområdet och skärgården i Bohuslän – en värdebeskrivning av ett nationallandskap enligt 4 kap miljöbalken” 2000:8.

Rapporten sammanfattar de värden som särskilt skall tas tillvara enligt nedan:

- Ursprunglighet inom hela området
- Förutsättningar för rörligt friluftsliv: badplatser, fiskeplatser, möjligheter till båtsport
- Förutsättningar för turism
- Tillgång till serviceorter

- Sammanhängande strand- och skärgårdsområden tillgängliga på allemansrättslig grund samt sammanhängande vackra och ursprungliga landskapspartier, utsiktspunkter
- Högklassiga fornlämningsmiljöer
- Talrika äldre bebyggelse och verksamhetsmiljöer
- Vetenskapliga natur- och kulturvärden
- Lättillgängliga och synliga geologiska värden
- Rikt fågelliv och unika växtlokaler
- Marinbiologiska värden
- En värdefull kombination av högklassiga natur- och kulturvärden

Inom kustområdena och skärgårdarna i Bohuslän från gränsen mot Norge till Brofjorden får gruppstationer för vindkraftsverk med tre eller flera vindkraftsaggregat med en sammanlagd uteffekt av minst tio megawatt inte komma till stånd.

2.6 Natura 2000, 4 kap 1 och 8 §§

Natura 2000 heter det nätverk av områden som alla EU:s medlemsstater ska bidra till att skapa enligt Habitatdirektivet respektive Fågeldirektivet. Syftet är att bidra till bevarandet av den biologiska mångfalden, ett ansvar som alla länder behöver ta för att säkra sin del av det gemensamma arv som naturen är. Sedan 1 juli 2001 är alla Natura 2000 områden klassade som riksintressen.

3. Stora opåverkade områden

Miljöbalken 3 kap 2§

I miljöbalkens 3 kap § 2 definieras stora opåverkade områden som ”stora mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön” dessa områden skall så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt påverka områdenas karaktär.

Länsstyrelsen i Västra Götaland har i sin rapport 1998:21 ”Analys av stora opåverkade områden” tolkat begreppet stora opåverkade områden och

sedan gjort en sammanställning av de områden i länet som kan innefattas av detta begrepp.

Rapporten redovisar 6 områden i Strömstads kommun som hamnar under begreppet stora opåverkade områden dessa områden redovisas som:

- Hogdalsnäset 2 929 ha
- Saltbacken 2 102 ha
- Långenäs 7 534 ha
- Björneröd 6 405 ha
- Tolvmanstegen 12 040 ha
- Tormosserödsfjället 5 630 ha

4. Jord- och skogsbruk

Miljöbalken 3 kap 4§

Enligt Miljöbalkens 3 kap § 4 är jord- och skogsbruk av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk.

5. Skydd av områden

Miljöbalken 7 kap

Nationalpark – ett mark- och vattenområde som tillhör staten kan förklaras som nationalpark i syfte att bevara ett större sammanhängande område av viss landskapstyp i dess naturliga tillstånd eller i väsentligt oförändrat skick. I Strömstad är Kosterfjordens nationalpark under bildande invigning planeras till 2009-09-09.

Naturresevat – I syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftsliv kan ett mark eller vattenområde förklaras som naturresevat. I Strömstads kommun finns ett flertal naturresevat.

Biotopskyddsområde - Ett mindre mark och vattenområden som utgör livsmiljö för hotade djur- och växtarter eller som annars är särskilt skyddsvärda kan förklaras som biotopskyddsområde. I Strömstads kommun finns ett flertal biotopskyddsområden bildade.

Naturminne – ett särpräglad naturföremål som behöver skyddas och vårdas särskilt.

Djur- och växtskyddsområde – Om det behövs särskilt skydd för en djur eller växtart inom ett visst område kan föreskrifter upprättas som inskränker allmänhetens eller markägarens rätt att uppehålla sig inom området.

Strandskyddsområde - Strandskydd råder vid havet och vid insjöar och vattendrag. Syftet är med strandskyddet är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur och växtlivet. I Strömstad gäller strandskydd på 100-300 m.

6. Försvaret

Miljöbalken 3 kap 9 §

Mark- och vattenområde som har betydelse för totalförsvaret skall så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt motverka totalförsvarets intressen.

Vindkraftanläggningar kan påverka försvarets olika tekniska system, som radiolänkstråk, radaranläggningar och signalspaningssystem.

Ett vindkraftverk kan också fysiskt vara i vägen. Det finns vissa områden till havs som försvaret behöver för övningar. Det finns också områden där försvaret av andra skäl inte önskar ha vindkraftverk.

Störningar orsakade av landbaserade vindkraftverk på radarsignalerna har undersökts och utretts för svenska förhållanden. Det har lett till att fler landbaserade vindkraftverk nu accepteras av Försvarsmakten.

7. Landskapsbildsskydd

Förordnande om landskapsbildsskydd enligt NRL
Det finns inget som reglerar vindkraftverk i förordnandet till skydd för landskapsbilden. Landskapsbilden beaktas istället genom riksintressena i miljöbalkens 4 kapitel. Dessa riksintresseområden motsvarar i princip förordnandeområdet för landskapsbildsskydd i Strömstads kommun.

8. Fornminnen

Lagen om kulturminnen 2 kap 2 §

Det finns två typer av fornminnen, fasta fornlämningar och fornfynd. För att något skall vara en fornlämning, är att det är lämningar efter människors verksamhet under forna tider, som tillkommit genom äldre tiders bruk och som är varaktigt övergivna. Vanliga fornlämningstyper är gravar av olika slag, som dösar och gånggrifter eller stenar, skeppssättningar och domarringar. Fasta fornlämningar är tillsammans med ett område runt fornlämningen skyddade. Strömstads kommun är mycket rikt på fornlämningar, flera av unik karaktär.

9. Kommunal Naturvårdsplan

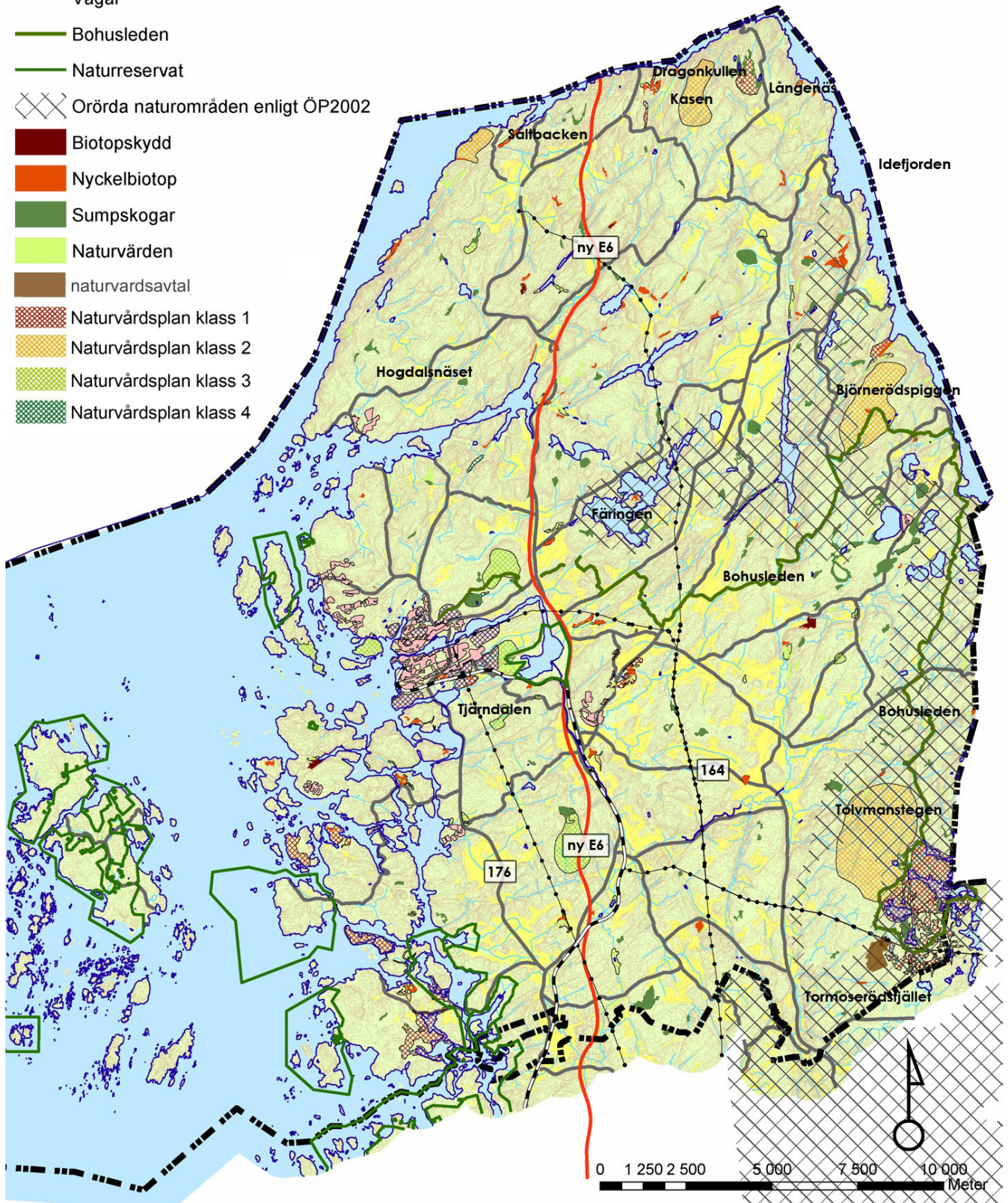
2006 antog Fullmäktige en naturvårdsplan för Strömstads kommun. Syftet med planen är att ge en översikt över olika naturtyper inom kommunens gränser. Särskilt skyddsvärda områden anges utifrån olika bevarandevärden som landskapsbild, höga naturvärden och värden för friluftslivet. Kartläggningen skall fungera som ett underlag till den kommunala planeringen. Målet är att utpekade områden skall prioriteras för ett aktivt handlingsinriktat kommunalt naturvårdsengagemang med fokus på en långsiktig hållbar utveckling där livskvalitet, natur- och kulturvärden värnas.

Naturvårdsplanen pekar ut värdefulla naturområden, ”de finaste och mest skyddsvärda i Strömstads kommun”. Områdena är klassade från 1-4 där klass 1 är högsta naturvärde, klass 2 mycket

Karta över naturvärden i Strömstads kommun

Teckenförklaring

- Bohusbanan
- Kraftledning
- Kommungräns
- Vägar
- Bohusleden
- Naturreservat
- Orörda naturområden enligt ÖP2002
- Biotopskydd
- Nyckelbiotop
- Sumpskogar
- Naturvärden
- naturvardsavtal
- Naturvårdsplan klass 1
- Naturvårdsplan klass 2
- Naturvårdsplan klass 3
- Naturvårdsplan klass 4

høgt naturvärde, klass 3 høgt naturvärde och klass 4 värdefull på lokal och kommunal nivå. Klassningen 1-3 överensstämmer med klassningen i länsstyrelsens inventeringar. I bilagan till naturvårdsplanen finns också hänsynskrävande landmiljöer skogsområden, sjöar, vattendrag och våtmarker i Strömstads kommun.

10. Naturvärden i skogsmark

Skogstyrelsen är den myndighet som ansvarar för utpekande och skydd av värdefulla skogsområden i Sverige, detta sker genom inventeringar och områdesskydd.

Nyckelbiotoper är skogsområden med mycket høga naturvärden. Dessa skogar har egenskaper som gör att de har en nyckelroll för skogens missgynnade och hotade djur och växter. En nyckelbiotop är ett skogsområde som från en samlad bedömning av biotopens struktur, artinnehåll, historik och fysiska miljö har mycket stor betydelse för skogens flora och fauna. Där finns eller kan förväntas finnas rödlistade arter.

Naturvärden/ naturvärdesobjekt är värdefulla skogsområden som inte når upp till samma kvalitet som en nyckelbiotop. Dessa objekt har så høga naturvärden att de ofta kan beskrivas som ”framtidnyckelbiotoper”, biotoper som på kanske 10–30 års sikt kan utvecklas till nyckelbiotoper. En stor del av Sverige täcks av fuktiga eller blöta skogar, så kallade **sumpskogar**.

Naturvårdsavtal är ett civilrättsligt avtal som tecknas mellan Skogstyrelsen och markägare som är intresserade av naturvård. Naturvårdsavtal passar bra för områden som redan har høga naturvärden eller för områden som inom en nära framtid har förutsättningar för att utveckla høga naturvärden, bl.a. genom inslag av naturvårdande skötsel.

11. Kultur- och fornlämningsmiljöer i Strömstads kommun

På uppdrag av Strömstads kommun genomförde Bohusläns Museum år 2003 en inventering av kulturmiljöer i Strömstad. Kulturmiljöerna är valda för att på ett representativt sätt spegla kulturhistorien om Strömstads kommun. Några av de kulturmiljöer som redovisas i inventeringen speglar ett kontinuerligt utnyttjande av naturresurserna i samma landskapsavsnitt sk ”ålderdomliga karaktärslandskap” (se också under riksintresse för kulturmiljö). De miljöer i Strömstads kommun som har denna bakgrund är:

- Blomsholm (riksintresse för kulturmiljö)
- Massleberg-Jörlov (riksintresse för kulturmiljö)
- Skee-Folkestad (riksintresse för kulturmiljö)
- Björke-Björkemossen
- Torp
- Övre Lommeländ

12. Rekreatjonsområden

I Strömstads kommun finns ett flertal områden som nyttjas av allmänheten för rekreation och rörligt friluftsliv. Dessa områden sköts till en del av kommunen, friluftsförbundet eller annan organisation. I dessa områden finns det t ex goda möjligheter till bad i sjöar, kanoting, långfärdsskridskor, vandring på röjda stigar, möjligheter till långfärdsskidor i ordningställda spår samt motionsspår och på vissa ställen iordningställda vindskydd och utsiktstorn. Exempel på sådana områden är Kasenområdet, området runt Färingen och Tjärndalens motionsanläggning samt Löveråsfjället med Bohusläns högsta berg Björnerödspiggen 222 möh. Det finns också vandringsleder som går genom kommunen t ex Bohusleden, Kuststigen och Galärvägen.

13. Artskyddsförordningen

Artskyddsförordningen innehåller bestämmelser om fridlysning av vilda djur och växter och den reglerar import, export, transport, förvaring, handel, preparering och förevisning av djur och växter av arter som lever vilt.

I Strömstads kommun finns ett flertal vilda djur och växter som bör ges speciell uppmärksamhet utifrån Artskyddsförordningens bestämmelser om fridlysning och som kan påverkas av en vindkraftsetablering.

**STRÖMSTADS
KOMMUN**

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Besöksadress: Norra Bergsgatan 23

Telefon vxl: 0526- 190 00

Hemsida: www.stromstad.se